

Закон о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације

Члан 1.

У Закону о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, бр. 22/09 и 52/21) у члану 5. ставу 1. након речи: „родно узнемиравање” додаје се запета и реч: „сегрегација”.

Ставови 2. и 3. бришу се.

Члан 2.

Члан 9. мења се и гласи:

„Забрана позивања на одговорност

Члан 9.

„Дискриминација постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољније него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су:

- 1) тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације;
- 2) покренули поступак за заштиту од дискриминације;
- 3) понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању;
- 4) одбили или намеравају да одбију налог за дискриминаторско поступање;
- 5) обавестили или намеравају да обавесте јавност о случају дискриминације или налогу за дискриминаторско поступање.

Дискриминација постоји и ако се неоправдано поступа лошије према члановима породице, блиским лицима, члановима радног колектива или члановима удружења лица из става 1. овог члана.”

Члан 3.

После члана 12. додају се чланови 12а и 12б са називима који гласе:

„Сегрегација

Члан 12а

Сегрегација је сваки акт којим лице раздваја без објективног и разумног оправдања друга лица или групу лица на основу њиховог личног својства.

Добровољно одвајање од других лица на основу личног својства не сматра се сегрегацијом.

Навођење на дискриминацију

Члан 12б

Навођење на дискриминацију је свако понашање којим лице, непосредно или посредно, подстиче, охрабрује, инструкира или врши притисак на друго лице или групу лица да неповољније поступају према одређеном лицу или групи лица, на основу њиховог личног својства.

Навођење на дискриминацију постоји и када није дошло до неповољнијег поступања као последице понашања из става 1. овог члана.”

Члан 4.

У члану 13. у тачки 1. Након речи: „верске припадности” додаје се заграда и речи: „(укључујући расну дискриминацију према Ромима, исламофобију и антисемитизам)”.

Члан 5.

У члану 14. у ставу 4. Речи: «социоекономски угрожених лица или група лица» замењују се речима: „група у посебном ризику од дискриминације”.

У ставу 5. у тачкама 1) и 2) речи: „социоекономски угрожена лица и групе лица” у одговарајућем падежу замењују се речима: „групе у посебном ризику од дискриминације”.

Додаје се став 6. који гласи:

„Приликом израде процене утицаја из става 4. овог члана, орган јавне власти може затражити мишљење Повереника за заштиту равноправности.”

Члан 6.

У члану 16. став 2. након речи „другом уговору” додаје се запета и речи: „самозапслено лице,”.

У ставу 3. након речи: „сврха која се тиме жели постићи оправдана” додају се речи: „а захтев сразмеран”.

Члан 7.

Назив изнад члана и члан 17. мењају се и гласе:

„Дискриминација у пружању добара и услуга

Члан 17.

Дискриминација у пружању добара и услуга постоји ако правно или физичко лице, у оквиру своје делатности, односно занимања, на основу личног својства лица или групе лица, одбије или ограничи пружање добра или услуге, за пружање добра или услуге

тражи испуњење услова који се не траже од других лица или групе лица, односно ако у пружању добара или услуга неоправдано омогући првенство другом лицу или групи лица.”

Члан 8.

После члана 17. Додаје се нови назив изнад члана и члан 17а који гласе:

„Дискриминација у коришћењу објеката и површина

Члан 17а

Дискриминација постоји ако се на основу личног својства лицу или групи лица не омогући или ограничи приступ објекту у јавној употреби или јавној површини, у складу са законом.”

Члан 9.

У члану 26. након става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Дискриминација постоји када се неоправдано одбије или пропусти да се обезбеде потребне и одговарајуће измене и прилагођавања, која не намећу несразмерно или неоправдано оптерећење, а која су у конкретном случају неопходна како би се особи са инвалидитетом обезбедило уживање или остваривање људских права и слобода на равноправној основи са другима.”

Досадашњи ставови 2. и 3. постају ставови 3. и 4.

Члан 10.

У члану 32. У ставу 2. Речи: „Народна скупштина” замењују се речима: „надлежни одбор Народне скупштине”.

Члан 11.

У члану 33. тачка 1) мења се и гласи:

„1) лицу које сматра да је претрпело дискриминацију пружа информације и саветује га непристрасно и независно о остваривању права и заштити од дискриминације; правном оквиру; услугама које нуди и радњама у вези са поступком; расположивим правним средствима, укључујући и судску заштиту; применљивим правилима у погледу поверљивости и заштите података о личности; и могућности добијања психолошке или друге релевантне подршке од других тела или организација;”

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) поступа по притужбама због дискриминације, покреће поступке по службеној дужности, даје мишљења и препоруке у конкретним случајевима и изриче мере у складу са чланом 40. овог закона”.

Након тачке 3) додаје се нова тачка 4) која гласи:

„ 4) придружује се тужиоцу као умешач у поступку, уз сагласност тужиоца;”.

Досадашње тачке 4-12) постају тачке 5-13).

У тачки 11) која је постала тачка 12) након речи „истраживања” додају се речи „и анкете”.

Члан 12.

Члан 34. мења се и гласи:

„Члан 34.

Повереник доноси пословник о раду којим се ближе уређује начин његовог рада и поступања.

Повереник доноси програм рада.

Повереник је дужан да у оквиру свог поступања омогући физичку и информациону приступачност особама са инвалидитетом.”

Назив изнад члана 34. брише се.

Члан 13.

У члану 35. мења се став 3. и гласи:

„У име и уз писмену сагласност лица чије је право повређено, притужбу може поднети друго лице или организација која се бави заштитом људских права, односно права одређене групе лица.”

Након става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Организација из става 3. овог члана може поднети притужбу у своје име ако се повреда односи на групу неодређених лица, у ком случају му сагласност није потребна.”

Постојећи став 4. постаје став 5.

Додаје се нови став 6. који гласи:

„Образац притужбе из става 1. овог члана прописује Повереник”.

Члан 14.

Члан 36. мења се и гласи:

„Повереник одбацује притужбу:

- 1) ако утврди да није надлежан;
- 2) ако подносилац притужбе у остављеном року није отклонио недостатке у притужби;
- 3) ако је поступак пред судом по истој ствари покренут или правноснажно окончан;
- 4) ако је у истој ствари већ поступао у складу са чланом 33. овог закона, а нису поднети нови докази;
- 5) ако се утврди да је због протеча времена немогуће постићи сврху поступања.

О одбацивању притужбе Повереник ће писмено обавестити подносиоца притужбе.

Повереник обуставља поступак:

- 1) ако је поступак посредовања окончан склапањем споразума;
- 2) ако је подносилац притужбе одустао од притужбе, изузев ако лице против кога је притужба поднета тражи настављање поступка или ако је настављање поступка, по оцени Повереника, у јавном интересу.
- 3) у случају смрти или брисања из регистра подносиоца притужбе или лица против кога је притужба поднета, осим ако њихови наследници, односно правни следбеници траже настављање поступка или ако је настављање поступка, по оцени Повереника, у јавном интересу;
- 4) у другим случајевима прописаним законом.

О обустављању поступка Повереник ће писмено обавестити подносиоца притужбе и лица против кога је притужба поднета, а у случају из става 2. тачке 3) овог члана, писмено ће обавестити наследнике, односно правне следбенике подносиоца притужбе и лица против кога је притужба поднета и оставити им примерен рок за подношење предлога за настављање поступка.”

Члан 15.

У члану 37. након става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Органи јавне власти дужни су да Поверенику, на његов захтев, омогуће увид у документе, односно доставе податке који су потребни за вођење поступка пред Повереником.”

Досадашњи ст. 3-5, постају ст. 4-6.

У ставу 3. који је постао став 4. речи: „не поступа даље по притужби” замењују се речима: „обуставља поступак”.

У ставу 4. који је постао став 5. речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

У ставу 5. који је постао став 6. речи: „става 4.” замењују се речима: „става 5.”.

Члан 16.

У члану 38. мења се став 1. и гласи:

„Повереник, у току поступка до доношења мишљења, може предложити спровођење поступка посредовања ради постизања споразума, у складу са законом којим се уређује поступак посредовања у решавању спорова.”

Након става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Трошкове поступка посредовања из става 1. овог члана сноси Повереник, а средства се обезбеђују из буџета Републике Србије.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 17.

После члана 40. додаје се назив изнад члана и нови члан 40а који гласи:

„Покретање поступка по службеној дужности

Члан 40а

Повереник може да, ради заштите начела једнакости и спречавања дискриминације, покрене поступак по службеној дужности када доступне информације, сазнања или други извори указују на могуће постојање дискриминације.

Повереник сачињава акт о покретању поступка из става 1. овог члана који доставља лицу против кога се поступак покреће.

На поступак из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона које уређују поступак по притужби.”

Досадашњи члан 40а. Који је постао члан 40б мења се и гласи:

„Евиденција о заштити од дискриминације

Члан 40б

Повереник води евиденцију о заштити од дискриминације, коју чине подаци о:

- 1) предметима насталим у раду Повереника;
- 2) анонимизованим правноснажним пресудама и одлукама донетим у вези са дискриминацијом и повредом начела једнакости које судови достављају Поверенику.

Судови су дужни да за претходну годину, а најкасније до 31. марта текуће године, доставе Поверенику анонимизоване правноснажне пресуде и одлуке донете у парницама за заштиту од дискриминације, анонимизоване правноснажне пресуде и одлуке донете у прекршајне поступцима због повреде одредаба којима се забрањује дискриминација и анонимизоване правноснажне пресуде и одлуке у кривичним поступцима за кривична дела која су у вези са дискриминацијом и повредом начела једнакости. Начин достављања пресуда и одлука Поверенику прописује се актом министра надлежног за правосуђе.

Евиденција из става 1. тачка 2) овог члана садржи податке рашчлањене по основама дискриминације, областима друштвених односа, врсте одлука, одредбе закона на које се повреде односе и друге податке од значаја за сагледавање стања у области заштите од дискриминације.

Повереник је руковалац података о личности, које обрађује у оквиру евиденције из става 1. тачка 1) овог члана, а који обухватају: име, презиме, адресу, електронску адресу, као и друге податке о личности који су неопходни за поступање Повереника, нарочито податке, који се односе на лично својство, односно претпостављено лично својство као основ дискриминације из члана 2. став 1. тачка 1) овог закона.

Сврха вођења евиденције из ст. 1. и 2. овог члана је сагледавање стања у области заштите од дискриминације.

Подаци из евиденције из става 1. овог члана воде се и чувају у електронском облику и штите се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Повереник прописује образац евиденције из става 1. овог члана.”

Досадашњи члан 40б брише се.

Члан 18.

У члану 45. став 2. мења се и гласи:

„Ако тужилац изнесе чињенице на основу којих се може претпоставити да је тужени повредио забрану дискриминације, терет доказивања да до повреде није дошло сноси тужени.”

Члан 19.

Члан 52. мења се и гласи:

Члан 52.

„Новчаном казном од 50.000* до 500.000* динара казниће се за прекршај правно лице, односно предузетник, ако у оквиру своје делатности, на основу личног својства лица или групе лица, одбије или ограничи пружање добра или услуге, за пружање добра или услуге тражи испуњење услова који се не траже од осталих лица или група лица, односно ако у пружању добра или услуге неоправдано да првенство другом лицу или групи лица (члан 17.).

Новчаном казном од 20.000* до 100.000* динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, односно у органу јавне власти, као и физичко лице.”

Члан 20.

Након члана 52. додаје се нови члан 52а који гласи:

„Члан 52а

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице односно предузетник, власник, односно корисник објекта у јавној употреби или јавне површине, ако лицу или групи лица на основу њиховог личног својства не омогући приступ тим објектима, односно површинама (члан 17а).

Новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, односно у органу јавне власти, као и физичко лице.”

Завршна одредба

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.